alijsq; Principibus seuerè admodum exigit, ut liberalitate uestra sic inuetis studia, ut horum subsidio publica pax & tranquillitas conseruetur. Sed non est cur C. T. sponte currenti cal caria addam, quũ inter omnes Germaniæ nostræ Principes uix alius reperiatur qui æquè atq; tu literas, eosq; qui opinione aliqua eruditionis clari sunt, amet, foueat, tueatur, ornet.

Dedicationis causæ.

Nobilitatis itaq; tuæ, multarumq; aliarum præclarissimarũ quæ in te elucent uirtutũ splendore motus, hos, quos multis sanè sudoribus & impensis adornaui, de Stirpium historia cõmentarios Celsitati tuæ inscripsi. Perspectum enim habebam eos nõ uulgare, sed excellens aliquod patrocinium requirere, quandoquidem uix ulla alia posit esse cõmentatio quæ plurium calumnijs pateat & exposita sit, quàm ea quæ de stirpium natura explicanda suscipitur. Proinde cum in spem certissimam adduceremur, nostras has uigilias non uulgarem gratiam ex amplissimi nominis tui inscriptione apud candidos & æquos inituras, foreq; ut eam ob causam maledicorum conuiciatorũ petulantia perfringeretur, te quidem in tanto ornatissimorum Principum numero mihi delegi, cui potissimum has ipsas consecrarem. Quare cum eas suscipies illustriss. PRINCEPS, *cõmendari tibi defensionem & conseruationem huius partis medicinæ quæ stirpium naturas inquirit, statues. Quam ut cupidè & libenter in te recipias multa, scio, mouebunt: potissimum uerò hoc ipsum, quod uix ex ulla alia re magis diuina præsentia & benignitas eluceat, quàm ex tam uaria stirpium tum forma, tum natura, dum scilicet omnes illas ad usum hominis conditas à Deo ipso perpendimus. Si quid igitur aliud, herbarum certè diligens contemplatio excusitat, imò cõfirmat in animis nostris opinionem hanc, quod homines Deo curæ sint, qui tam anxiè laborauit in ijs iuuandis ac tuendis, dum tot elegantissimis atq; præstantissimis stirpibus, quibus illi tam uarios morbos propulsare possunt, terram exornauit. Non parum etiam ad eam suscipiendam curam te præclarissimorũ tum Regum tum Principum exempla, quæ suprà recitauimus, hortabuntur. Sed omnium maximè immensa cõmoditas quæ ex istius partis medicinæ conseruatione ad uniuersos perueniet. Ad herbariæ deniq; medicinæ tum amorem tum defensionem mira quoq; iucunditas, quæ in contemplandis tot herbarũ generibus animũ subibit tuum, inuitabit. Quid enim iucundius, quid delectabilius quàm intueri stirpes, quas Deus opt. max. tot tamq; uarijs pinxit coloribus, tot elegantissimis redimiuit floribus, quorum colorem nullus unquam pictor satis exprimere potuit: tot deniq; seminibus & fructibus, quorum & in culina & in medicina usus est maximus, ornauit? Verum non est cur te pluribus in admirationem huius partis medicinæ pertrahere coner, utpote qui antea studio & amore eius sic tenearis, ut uix sit aliud quod te magis delectet. Nunquam enim in extruendis hortis tot arboribus atq; herbis consitis tantum operæ & impensarum poneres, si non illuc te rei iucunditas ac singularis amor pertraheret. Reliquum nunc est illustriss.* PRINCEPS, *ut pro tua excellenti humanitate, quæ uestræ familiæ cognata est, munus hoc nostrũ tanquã specimen & testem mei erga C. T. amoris & obseruantiæ, exporrecta lætaq; fronte accipias, atq; me tuo fauore cõplectaris, & autoritate ab inuidorum calumnijs defendas. Bona autem spes est hunc hortum quem donamus C. T. fore longè gratissimum, non tantum quod in eo omnis ferè generis herbas elegantissimè pictas reperire queas, uerumetiam quod inde ad quæuis morborũ genera remedia decerpere tibi liceat. Deus opt. max. te tuamq; ditionem incolumem seruet, ut Reipub. Christianæ atque literis diutissimè prodesse possis. Tubingæ, Calen. Martijs, Anno à nato Christo* M. D. XLII.

EXPLICATIO QVARVNDAM VOCVM TOTO HOC opere passim occurrentium, in quibus assequendis non admodum peritus lector hærere posset.

Acetabula.

Acetabula ab aceto denominata uidentur: quãuis alij ab accipiendo dictum putent, atque hinc est quod scribant acceptabulum; uascula q; fuerunt orbiculata, concaua, sine marginis latitudine, quæ aceto plena ad intinctus ponebantur. Dehinc uox ad omnia alia quæ similem cõcauitatem habent, translata fuit. Primumq; sic concauas partes in polyporum flagellis, quibus id animal nititur, & uelut adminiculis fultum exurgit, nominauerunt. Translata etiam uox ad fœminarum locos, uocaueruntq; acetabula uenarum arteriarumq; ora, quæ in uterũ feruntur hiantia. Transtulerunt postremò etiam hoc nomen ad herbam, quam eam ob causam Acetabulum dixerunt, quod folia acetabulo similia in orbem circumacta, sensimq; sic ut sensum fallant, in concauam lacunam descendentia, habeat, κοτυλιδόνες græcè nominantur.

Acinus.

Acinus non tantum grana interna uuæ, quemadmodum quidam existimant, sed totũ fructum, qui ex succo, & parte quæ ueluti caro est, & ex uinaceis, & ambiente forinsecus cute cõstat, significat. Testis Galenus, qui libro 2. de facultatibus alimentorũ sic scriptũ reliquit: Acini corpus ex quatuor partibus constat, ex ea scilicet quæ eius ueluti caro est; exq; humore per eam dispersо, unde uinum: præterea ex nucleo, atq; eo quod omnia hęc foris circuncludit membranoso tegumento. ῥᾶξ Græcis dicitur.

Aculei.

Aculei, quæcũq; duriuscula in cuspidem turbinata punctionem infligũt spiculorũ modo, nominantur.

Acus.

Acus, purgamentũ frumenti, leuissimũ scilicet in eo quod

Adnata.

uentilabris extra aream iaculat. Adnata, uel Adnascentia, siue Appendices, ramuli dicuntur quos caulis nõnunq; ex se mittit, quasi nouã adscititiamq; prolem. Sic autem uocantur, quod quasi cauli adnascantur & superaccedant. Græci παραφυάδας, quod circum caulem erũpentes accrescant, appellarũt.

Alæ.

Alæ, caui inter caulem, & ramulos anfractus, unde sinuatim noua proles egreditur, facta ab humanis alis translatione, dicuntur. Græci μασχάλας uocant.

Alabastra.

Alabastra sunt seruandis odoribus ex solidissima & frigidissima materia facta uascula, sic dicta Græcis quod ob læuorem suum capi teneriq; manibus non facile possent, lubricaq; dilaberentur. Hinc alabastrites lapis, quem nunc alabastrum uocant, quoniam ex eo alabastra fierent; denominatus est.

Aluta.

Aluta pellis seu corium dicitur postquã ad usum & opus calceorũ & aliarum rerum concinnatũ est. Hinc alutamen, si

uealutamentũ, opus
ctum, Et alutarij, pel
tores. Alsiosa nõ
locis gaudent, sed c
ferre non possunt.
præsentanea aduers
nes, qualia quidã in a
sa gestare solent.
quę capit duas urnas
ces quæ in medio ca
claudit erum pũt, sta
menta ab intimo flo
apices sæpius in sum
lum, à qua similitudi
bor est quicquid à ra
ce, brachiatũ ramis,
contumax assurgit.
quæ in nodos quosd
persæpe ramuli proc
mum in lucem prode
quam in folia explic
nes qui edendo sunt,
ut acus tenuis, longa
ma, aristę quasi apice

Acce sunt fœtus
ticũ, arborum ue
enascunt: ut sunt pa
acinis differunt, quo
Brachia sunt plant
rum ramuli, quod in
extendant. Bulbi
catæ, quales sunt hya
chici.
Achryes sunt ob
do nucamenta,
propendent è ramis.
hiscũt in flaue scentes
deunte, decidunt: q
lijs permultis uidere
minat. Calathus es
quod ex angustijs in l
Calathi effigiem plan
Calyx folliculus e
seminis fœtus claudit
ticulæ teretes & oblon
nuatæ dicuntur. C
deorsum ue in globũ
glomeratur. Si magn
nominat. Extremã ta
etiam uocant, id est, u
flagellum. Capreo
luti cincinni quidã in
ribus apparentes, quib
quibusdam adminicu
hendit. Si enim ut uite
cum capiendum; und
cti sunt. Caro dicit
Caudex dicitur in
id quod à radice supra
& in quod à radice fer